

TÜRKİYE'DE İRTİBAT BÜROLARININ FİNANSAL YAPISI

www.liaisoninturkey.com

Istanbul CPA
Liaison in Turkey

İÇİNDEKİLER

TÜRKİYE'DE İRTİBAT BÜROLARI	3
ÖNSÖZ	4
BİR İRTİBAT BÜROSU TÜM VERGİLERDEN MUAF MIDIR?	5
BANKA HESAPLARI SENARYOSU: 1	6
BANKA HESAPLARI SENARYOSU: 2	7
BİR İRTİBAT BÜROSU TİCARİ FAALİYETTE BULUNMAKSIZIN GELİR ELDE EDEBİLİR Mİ?	8
FINANSAL AKTİVİTELERİ BAKIMINDAN BİR İRTİBAT BÜROSUNUN ÖRNEK BİR AYI	9
FONLAMA & GİDERLER VE BANKA HESAP BAKİYELERİ	10
YETKİLİ BANKA VE KURUMLAR LİSTESİ	11
ÖZET VE KAPANIŞ	12

Türkiye’de İrtibat Büroları

İrtibat bürosu işlem ve giderlerine ilişkin; banka hesapları, ödeme işlemleri ve fon transferleri hakkında bilmeniz gerekenler.

Doğru fonlama faaliyetleri hakkında merak ettiklerinizi yanıtlayabilmek için bu rehberde, İrtibat

Bürosu Mevzuatının günlük muhasebe ve finans operasyonlarınız üzerindeki etkilerini tüm ayrıntılarıyla ele alacağız.

Önsöz

Türkiye'de, özellikle son dönemde yenilenen yabancı yatırım kanun ve yönetmelikler, yabancı şirketlerin ülkemizde temsilcilik (İrtibat) ofisi açmasını kolaylaştırmıştır. İrtibat bürolarının Türkiye'de ticari faaliyet yürütme ve anlaşma yapmalarına izin verilmesi de, vergi muafiyetlerinden de yararlanarak **bölgesel anlamda uzmanlık kazanmak, yerel ölçekte ağlarını geliştirmek ve hatta ürün ve hizmetlerini Türk pazarına tanıtmak** isteyen şirketler için irtibat bürosu açmak cazip bir seçenek olarak görünmektedir.

Bir irtibat bürosuna ait giderlerin tamamının yurt dışından getirilen döviz ile karşılanması gerekmektedir. İrtibat Bürosu izinleri ilk dönem için üç yıla kadar verilir ve her izin süresinin sonunda izin uzatımı için başvuru yapılmalıdır. İzin uzatım süreleri İrtibat Bürosunun amacına göre değişkenlik gösterebilir (bu süre genellikle 5 yıl olmakla birlikte, bölgesel yönetim ofisleri için 10 yıla kadar çıkabilir).

Bir İrtibat Bürosu Tüm Vergilerden Muaf Mıdır?

BORDRO

ÖDEMEZ ÇALIŞAN GELİR VERGİSİ

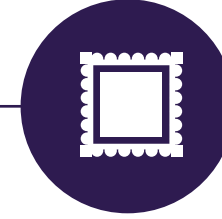
İrtibat bürosu çalışanları gelir (stopaj) vergisinden muaftır.

PROFESYONEL HİZMETLER

ÖDER PROFESYONEL HİZMETLERDE UYGULANAN VERGİLER

Bağımsız Profesyonel Hizmetler, avukatlar, muhasebeciler, doktorlar gibi serbest meslek sahibi kişiler tarafından gerçekleştirilen herhangi bir faaliyeti kapsayabilir. Mal sahibi veya muhasebecinin şahıs olmaması durumunda ücretlerine ek vergi uygulanmaz. Serbest meslek makbuzu yerine fatura kesilir.

DAMGA VERGİSİ

ÖDER DAMGA VERGİSİ

Eğer bir İrtibat Bürosu, Türkiye'de damga vergisi yükümlülüğüne tabi bir sözleşme imzalarsa, bu damga vergisini ilgili vergi dairesine ödemesi gerekmektedir.

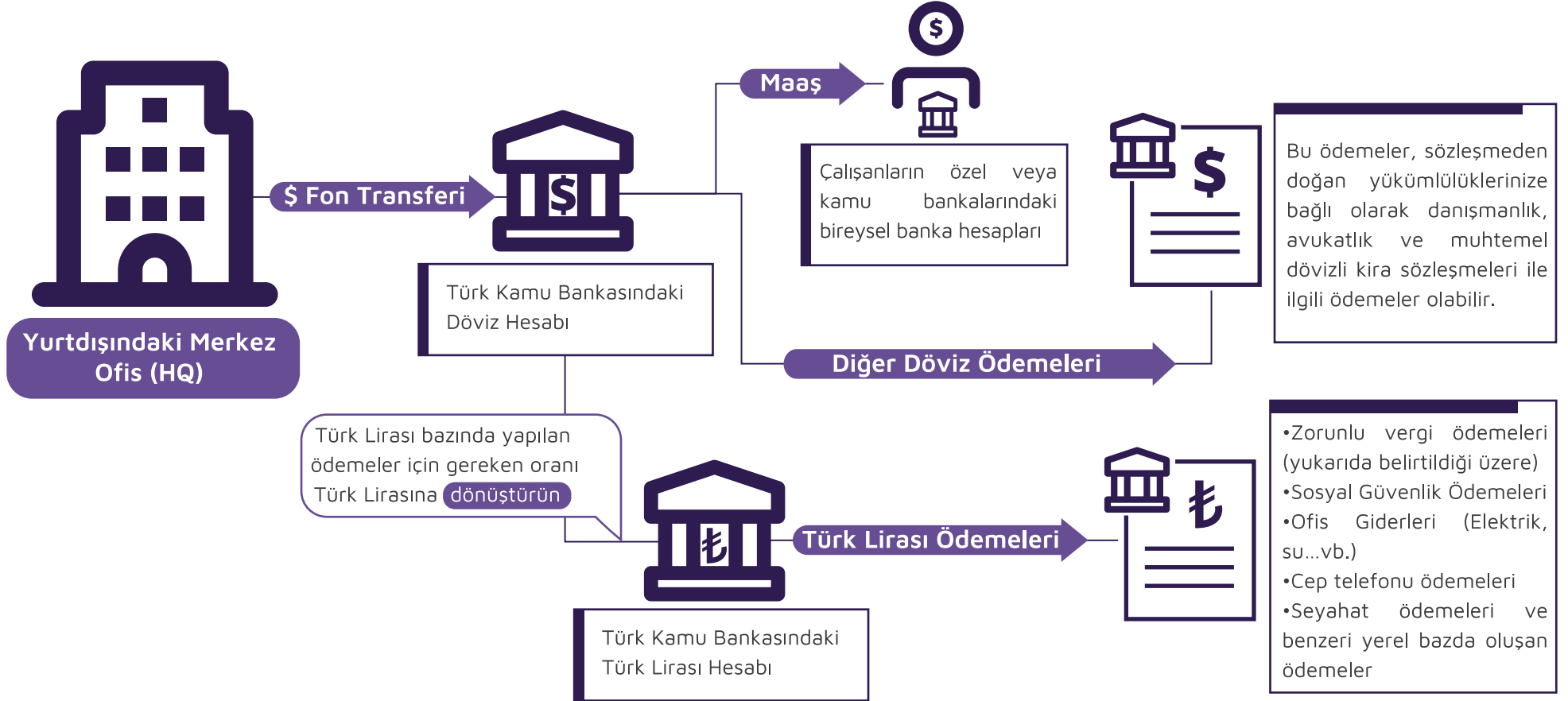
ÖRNEK

Kira sözleşmelerinde % 1,89 oranında uygulanır (küçük bir vergi oranı)

Banka Hesapları Senaryosu:1 (Sadece bir Türk kamu bankası aracılığı ile)

Gelir vergisinden muaf olsa da, bir irtibat bürosu yukarıda bahsedilen profesyonel hizmetlerin kullanımına ilişkin farklı vergi ödemelerine tabi olabilir. Gelir (stopaj) vergisi, harç ödemeleri ve para cezaları, yalnızca **kamu bankaları** tarafından tahsil edilebilmektedir. Bu nedenle, bir kamu bankasında doğrudan bir hesap açma yoluna gitmek isteyebilirsiniz. (Söz konusu yetkili kamu bankalarının isimlerine sunumun sonunda yer alan listeden ulaşabilirsiniz)

i Açıklama: \$ işareti herhangi bir yabancı para birimini (EUR, Sterlin, Yen) temsil ederken, ₺ işareti Türk Lirasını temsil etmektedir.

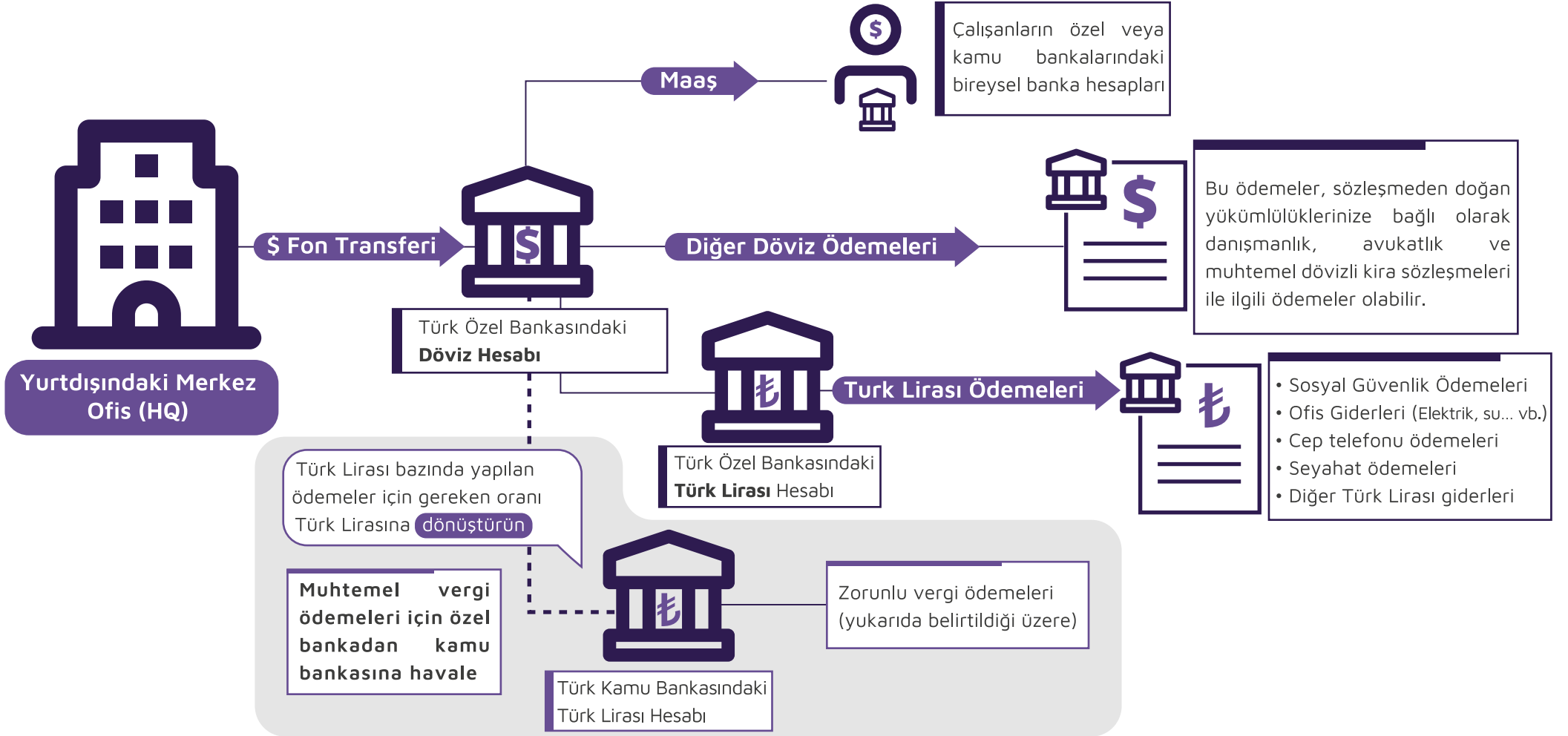

Not : Banka, tüm döviz alım belgelerini (DAB) sağlamalıdır. Bu belgeler irtibat bürosunun izin uzatımı ve yıllık raporlamalarda kanıt olarak gerekecektir.

Banka Hesapları Senaryosu:2 (Bir Kamu Bankası, Bir Özel Banka ile)

Şirketinizin uluslararası bankacılık kuralları ve politikaları nedeniyle özel banka ile çalışmayı tercih edebilirsiniz.

i Açıklama: \$ işareti herhangi bir yabancı para birimini (EUR, Sterlin, Yen) temsil ederken, ₺ işareti Türk Lirasını temsil etmektedir.

Not: Banka, tüm döviz alım belgelerini (DAB) sağlamalıdır. Bu belgeler irtibat bürosunun izin uzatımı ve yıllık raporlamalarda kanıt olarak gerekecektir.

Bir İrtibat Bürosu ticari faaliyette bulunmaksızın gelir elde edebilir mi?

Evet! İrtibat Bürolarının bazı arızı kazançları olabilir. Vergi kanunlarındaki uygulamalar, vergi mükellefiyetlerinin türlerine göre farklılık gösterebilmektedir. Hem 193 Numaralı Gelir Vergisi Kanunu (G.V.K.) hem de 5520 Numaralı Kurumlar Vergisi Kanununda, vergi mükellefiyeti tam ve dar mükellefiyet olmak üzere ikiye ayrılarak, vergi yükümlülükleri ve süreçlerinde farklı hükümler öngörülmektedir. Türk Gelir Vergisi Mevzuatına göre İrtibat Büroları **dar mükellef kurum olarak değerlendirilmektedir.**

G.V.K.'nın 23(14) maddesi uyarınca, Türkiye'de kayıtlı ofisleri ve iş merkezleri bulunmayan İrtibat Bürolarında çalışanlar aşağıdaki şartların yerine getirilmesi hâlinde gelir vergisinden muaftır;

- Maaş, yurt dışında elde edilen kazanç ve gelirlerden ödenir (Ayrıca İrtibat Bürolarının harcamaları için gerekli olan kümülatif fonlar da kural olarak yurt dışından gönderilmelidir)
- Maaş döviz olarak ödenir
- Türkiye'de **maaş ödemeleri** vergilendirilebilen kârlara karşılık **gider olarak kullanılamaz.** Buna göre, **bir İrtibat Bürosu nasıl kâr edebilir?**

İrtibat Bürosu mevzuatı açısından olası gelir ve kârlar basit bir örnekle açıklanabilir. Masrafların karşılanması gelir oluşturmayaacağı konusu mevcut mevzuatın yasal kapsamına ters düşmez. Fakat **bir irtibat bürosu, bir test ekipmanı ya da kullanılmayan bir ofis mobilyası gibi bir demirbaş** veya mülk satabilir. Bu durumda, bu satış faaliyeti karşılığında alınan para, gelir (ve tabii ki kâr) olarak kabul edilecektir. Bu kazancın yerel giderlere harcanmadan doğrudan yurt dışındaki merkez ofise aktarılması önemle tavsiye edilir. Bu durumda yurtdışındaki merkez ofis, miktara ve duruma bağlı olarak bu arızı kazanç için bir vergi beyannamesi sunabilir (alıcı; bir şirket veya bir birey olabilir). İrtibat Büroları, bu tür satış faaliyetlerinin sürekli olamayacağını göz önünde bulundurmalıdır (bu tür işlemler, devamlılığı olması hâlinde ticari faaliyet olarak kabul edilir).

Finansal Aktiviteleri Bakımından Bir İrtibat Bürosunun Örnek Bir Ayı

Muhasebe ve Finans işlemleri bakımından, Türkiye'deki bir irtibat bürosunun kayıtları normal şirket türlerinin kayıtları ile benzerlik göstermektedir. Aralarındaki tek fark, irtibat bürolarında gelirler yerine ana şirketten aktarılan fonların kaydedilmesi ve giderlerin diğer şirketlerle aynı şekilde kaydedilmesidir. Tüm orijinal belgeler, işlemlerin bir kanıtı olarak ve Türk mevzuatındaki saklama kurallarında belirtilen yasal zorunluluklar ve diğer gerekliliklere uygun şekilde saklanmalıdır.

**Yıllık faaliyet raporlarının sunulması için hesaplar
aşağıdaki unsurlar üzerinden incelenmektedir;**

- ✓ çalışan maaşları
- ✓ ofis giderleri (elektrik, su... vb.)
- ✓ temsil ve ağırlama giderleri
- ✓ ofis kiralari
- ✓ diğer giderler

Fonlama & Giderler ve Banka Hesap Bakiyeleri

FON

Genel Merkezden alınan fon (Amerikan Doları)

36.000.-

İrtibat bürolarının, yurt dışından aktarılan dövizleri ve alınan dövizlerle karşılanan masrafları bildirmek için Bakanlığa yıllık faaliyet raporu sunmaları gerekmektedir. Fon ve harcamalar eşit olmalıdır, bu nedenle banka hesap bakiyelerinin her ayın sonunda sıfır veya düşük miktarlarda olması önem arz etmektedir (döviz kurundaki farklılıklar kabul edilebilirdir).

GİDERLER

Gider Kalemi	USD	TRY
Çalışan Maaşları (Net maaş, Sosyal Güvenlik maliyeti ve maaşa ilişkin diğer maliyetler)	20.000.-	140.000.-
Ofis giderleri (elektrik, su... vb.)	10.000.-	70.000.-
Temsil ve ağırlama giderleri	20.000.-	14.000.-
Ofis Kirası (şayet mülk sahibi bir birey ise stopaj vergisi de dahil edilmelidir)	1.000.-	7.000.-
Diğer Giderler	3.000.-	21.000.-
Toplam	36.000.-	252.000.-

(1 USD = 7 TRY olarak alınmıştır.)

Yetkili Banka ve Kurumların Listesi

Vergi dairelerinin veznedarları tarafından yapılan tahsilatlara ek olarak, Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından ilan edilen, aşağıda adı geçen kamu bankaları ve kurumları, gelir vergisi ödemeleri (yukarıda bahsedildiği gibi "profesyonel hizmet vergisi" ve benzeri), para cezaları ve diğer alacakları tahsil etmeye yetkilidir:

- ✓ T.C. Ziraat Bankası Anonim Şirketi;
- ✓ Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi;
- ✓ Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı;
- ✓ Ziraat Katılım Bankası Anonim Şirketi;
- ✓ Vakıf Katılım Bankası Anonim Şirketi;
- ✓ Türkiye Emlak Katılım Bankası Anonim Şirketi;
- ✓ Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi («PTT»).

Özet ve Kapanış

Türkiye'de, özellikle son dönemde yenilenen yabancı yatırım kanun ve yönetmelikler, yabancı şirketlerin ülkemizde temsilcilik (İrtibat) ofisi açmasını kolay hâle getirmiştir. İrtibat bürolarının Türkiye'de ticari faaliyet yürütme ve anlaşma yapmalarına izin verilmese de, vergi muafiyetlerinden de yararlanarak **bölgesel anlamda uzmanlık kazanmak, lokal ağlarını geliştirmek ve hatta ürün ve hizmetlerini Türk pazarına tanıtmak** isteyen şirketler için irtibat bürosu açmak cazip bir seçenek olmaktadır. İrtibat Bürolarının bilanço veya defterikebir gibi finansal ve yasal defterler tutma zorunluluğu bulunmamaktadır. İşbu sebepten tasdik de gerekli değildir. Bunun yerine irtibat bürolarının faaliyetlerini her yıl Mayıs ayı sonuna kadar Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na bildirmeleri gerekmektedir.

İrtibat bürolarının tamamen yurt dışından finanse edilmesi gerektiği için Bakanlık işlemlerin kanıtı niteliğindeki banka belgelerini talep etmektedir. Bu bağlamda Bakanlık, döviz alım belgesi (DAB) ve aşağıdakileri gösteren bir mektubu kabul eder:

- ✓ Yurt dışından gönderilen kümülatif fonlar
- ✓ Ana şirketin adı ve kurulduğu ülke
- ✓ İşlem tarihleri

Bilme sanatı, neyi göz ardı edeceğini bilmektir.
RUMI

IstanbulCPA
Liaison in Turkey

TÜRKİYE'DE İRTİBAT BÜROLARININ FİNANSAL YAPISI

Adres

Halide Edip Adıvar Mahallesi Sultan Sok. Demircioğlu Ap.
No: 20/17 Şişli / İstanbul / Türkiye

Telefon & E-mail

+90 212 215 25 99

Belge

Wp.inform.eng.v1.12/20

